

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет менеджменту, готельно-ресторанної справи та туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Економічна теорія

Галузь знань	<u>18 – Виробництво та технології</u>
Спеціальність	<u>181 Харчові технології</u>
Назва освітньої програми	<u>Економічна теорія</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач кафедри менеджменту Левченко Сергій Павлович	067-968-98-09	dr.reidel@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Дисципліна "Економічна теорія" є базовою та важливою складовою економічної освіти і вивчається з метою розкриття основних принципів, концепцій та теорій, які лежать в основі сучасної економічної науки та діяльності. Основною метою цього курсу є ознайомлення студентів із базовими економічними законами, а також надання студентам глибокого розуміння економічних закономірностей та явищ, що відбуваються у сфері економіки, а також розвиток аналітичного та критичного мислення.

Метою курсу "Економічна теорія" є надання студентам фундаментальних знань і розуміння базових економічних концепцій, принципів та моделей, які є основою для подальшого вивчення та аналізу інших дисциплін економічного спрямування, а також формування аналітичних та критичних навичок для розуміння та вирішення складних економічних проблем у сучасному світі..

Передумови для вивчення Даний курс є базовим для вивчення економічних та управлінських дисциплін.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ
ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Економічна теорія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій..

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 5. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 6. Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК 11. Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

СК 13. Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

Навчальна дисципліна Економічна теорія забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 2. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти

РН 14. Підвищувати ефективність виробництва шляхом впровадження ресурсощадних та конкурентоспроможних технологій, аналізувати стан і динаміку попиту на харчові продукти

РН 25. Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	14/6	16/6	60 / 72	1	1 / 2	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Економічна теорія: предмет та методи пізнання	10	2	4	4	10		-	6
Тема 2. Суспільне виробництво та форми його організації	13	2	2	9	16	2	2	12
Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності	13	2	2	9	12	-	-	12
Тема 4. Поняття попиту та пропозиції	13	2	2	9	14	2	2	12
Тема 5. Ринок та конкуренція	13	2	2	9	14	2	2	12
Тема 6. Теорія фірми. Дохід та прибуток	13	2	2	9	12	-	-	12
Тема 7. Державне регулювання економіки	15	2	2	9	12	-	-	12
Усього годин	90	14	14	60	90	6	6	78
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ІСПИТ								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерний клас. Комп'ютери – 15 шт.

Проектор EPSON EB-X9, проєкційний стаціонарний екран. Ноутбук ASUS E509D AMD Ryzen 3 3200U with Radeon Vega Mobile Gfx 2,60 GHz / WiFi - 2019 р. ASUS n3050i-c/ Intel(R) Celeron(R) CPU N3050 1.60 GHz.

Програмне забезпечення: Linux ubuntu, Libreoffice, Blender , Autodesk Homestyler, Planner 5D, Remplanner, SmartDraw, GOOGLE ANALYTICS, CANVA, Google SketchUp, Figma.

Доступ до Інтернету.

В умовах дистанційного навчання використовується платформа Moodle та онлайн ресурси Zoom, Google Classroom та Google Meet. Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації ОП.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Економічна теорія» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.

3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Економічна теорія: предмет та методи пізнання 1. Поняття економічної теорії як науки. 2. Історія розвитку економічної теорії. 3. Поняття ресурсів та потреб. 4. Поняття ефективності використання ресурсів 5. Взаємозв'язок економічної теорії з іншими дисциплінами.	4	6
2	Тема 2. Суспільне виробництво та форми його організації 1. Суспільне виробництво, його фактори 2. Натуральне та товарне господарство: суть та основні риси. Умови виникнення товарного виробництва 3. Товар як фундаментальна категорія товарного виробництва 4. Вартість, споживна вартість та цінність товару. 5. Крива виробничих можливостей.	9	12
3	Тема 3. Поняття економічної системи. Поняття власності 1. Поняття економічної системи. Питання, на які вона повинна відповісти 2. Типи економічних систем, їхня характеристика 3. Поняття та форми власності	9	12

4	Тема 4. Поняття попиту та пропозиції 1. Поняття попиту. Закон попиту 2. Поняття пропозиції. Закон пропозиції 3. «Хрест Маршалла» та ринкова рівновага. 4. Поняття еластичності попиту та пропозиції 5. Виключення з закону попиту та пропозиції	9	12
5	Тема 5. Ринок та конкуренція 1. Поняття ринку, його структура та функції 2. Сутність конкуренції та її роль 3. Досконала та недосконала конкуренція 4. Державне регулювання конкуренції	9	12
6	Тема 6. Теорія фірми. Дохід та прибуток 1. Фірми як суб'єкти ринкової економіки. 2. Класифікація фірм 3. Поняття доходу та прибутку 4. Номінальний та реальний дохід 5. Ефективність використання доходів	9	12
7	Тема 7. Державне регулювання економіки 1. Вплив держави на національну економіку 2. Функції держави в економічному регулюванні 3. Форми, методи та інструменти регулювання економіки 4. Кредитно-грошове регулювання 5. Податково-бюджетне регулювання	9	12
	Всього	60	78

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит
--	---

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання

Поточний контроль

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	20
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка доповідей за кожною з тем	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	20
Проведення проміжного контролю			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.4. Контрольна робота.	-//-		40
Разом балів за поточний контроль			100
<i>Підсумковий контроль екзамен / залік</i>			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт (завдань) за заданою тематикою	-//-	Перевірка контрольних робіт, (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою, індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
Разом балів за поточний контроль			50
<i>Підсумковий контроль екзамен / залік</i>			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

(для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Економічна теорія: Політекономія : підручн. / За ред. В.Д. Базилевича. 9-те видання. Київ: Знання, 2014. 710 с..
2. Кокареєв І. В. Основи економічної теорії : курс лекцій. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с.
3. Петруня Ю.Є., Задоя А.О. Економіка: базовий курс. Навчальний посібник [Електронне видання]. [6-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 265 с.
4. Чепінога В.Г. Основи економічної теорії : Навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 240с.

Допоміжна

1. Башнянин Г. І. Економічні ринкові системи: методологічні проблеми метрологічного аналізу. Львів: Ліга-Прес, 2018. 402 с
2. Горлач М.І. Економічна теорія. Підручник.2017. К.:Центр учбової літератури. -532 с.

Інформаційні ресурси

5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення: 02.09.2023).
6. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>. (дата звернення: 02.09.2023).
7. <http://www.info-library.com.ua/books-book-149.html> (дата звернення: 02.09.2023).
8. Просвітницька ініціатива «Останній капіталіст» <https://www.youtube.com/@OstanniyCapitalist> (дата звернення: 02.09.2023).